

ESTERELIN VUORET JA TANNERONIN MIMOSAT

1 Mimosa juhlii mantelikaupungissa Mandelieu La Napoule

Mandelieu La-Napoulen nimi viittaa manteliin, mutta se tunnetaan Rivieralla mimosan pääkaupunkina. Helmikuussa järjestetään mimosajuhlia samaan malliin kuin Mentonissa juhlietaan sitrushedelmiä ja Nizzassa karnevaalia. Juhlat aloitettiin 1931 ja ne keräävät vuosittain noin 60 000 kävijää.

La Napoule. Kaksoiskaupungin rantakylä La Napoule oli aikoinaan pieni kalastajakylä, jonka rantaa hallitsi vuonna 1387 rakennettu linna. Sen rakensivat alueella feodaaliajan herroina hallinneet Villeneuveen kreivit.

Taiteilijaparin satulinna. Jokseenkin raunioituneen linnan hankki 1918 amerikkalaisen pankkiiriperheen poika Henry Clews, joka halusi vaihtaa ammattinsa taiteilijaksi. Myöhemmin Clewsin leski Marie kehitti linnasta ranskalais-amerikkalaisen taidekeskuksen, jossa on museo ja kaunis puutarha.

Linnan pääsisäänkäynnin kyltti sanoo suoraan ”Once upon a time”, olipa kerran. Puiston kuvista samoin kuin esittelyfilmistä selviää, että ennen amerikkalaisrahan tuloa alkuperäisestä linnasta oli jäljellä vain kaksi tornia.

Nykyisin linnassa yhdistyvät vanhat roomaaniset ja goottilaiset tyyli ja itämainen koristelu. Todellinen satulinna ja unelmien täyttymys, jota 1800-luvulla käytettiin saippuatehtaana. Pääsisäänkäynnin luona olevan patsaan kuvanveistäjä antoi vaimolleen häälahjaksi.

Rannasta katsottuna Théoule sur Merin puolella rinteessä on toinenkin linnamainen rakennus, le château d'Agecrof. Se on yksityinen lomahotelli.

San Pyeren kukkula. La Napoulen kyljessä nousee yli 130 metriin San Pyeren kukkula, jota ympäröi puistometsä. Puut ovat vanhoja korkkitammia, joiden rungot ovat kuin konsanaan satumetsän veistoksia.

Kukkulan huipulla ovat vanhat linnan ja kappelin rauniot. Castrum d'Avgonet oli alunperin 1000-luvulla Antibesin ruhtinaiden linna, josta tehtiin 1100-luvulla kappeli.

Linnan tornin paikalla on näköalapaikka, josta näkyvät hienosti Mrrcantourin huiput. Lisäksi paljastuu, miten läheiset Kiinan muuria muistuttavat isot kerrostalot ovat asukkaille mukavia, sillä talojen edessä ovat venepaikat, joista kanavaverkko vie merelle.

San Pyerelle pääsee postin luota lähtevää katua, impasse des Hautes Roches, joka tuo ylös nouseville portaille, Cigales. Kun kääntyy rappujen jälkeen oikealle Cannesin suuntaan voi kiertää tammimetsän. Suoraan kukkulan harjalle pääsee kääntymällä

vasemmalle, chemin du San Pyere. Huipulle vie hyvä kivetty polku.

Ikävä ranta ja pieni vanha kaupunki. La Napoulen pieni vanha osa on rautatieaseman lähistöllä, osin San Pyeren kukkulan kyljessä. Sen sijaan ranta on vanhan linnan jälkeen vankasti betonoitua ja näköalaa rumentaa Cannesin suunnalla suuri hotellikompleksi kasinon ympärillä. Rantarakentamista on vauhdittanut se, että La Napoule on vielä hiekkarantavyöhykettä, joka loppuu Esterelin vuoristoon.

Sisämaan suuntaan avautuvat La Napoulen rannan jälkeen Mandelieun uudemmat korttelit ja metsäinen Tanneronin alue, joka on mimosan valtakuntaa.

- Mimosareitit Pegamosin ympärillä

Lukemattomia kohteita nimitetään Rivieralla kultaisiksi, mutta mimosareitti Tanneronin vuorien laidalla on nimensä veroinen.

Harvaanasuttu Tanneronin alue hehkuu ja loistelee mimosan kukkiessa tammikuun lopulta maaliskuun lopulle. Allegriaan taipuvaisille mimosa on vaarallinen.

Mimosametsiin pääsee helpoiten Pegamosista kääntymällä heti keskustassa Tanneroniin ja Mandelieuhun osoittavan tienviitan mukaan kohti vuoria tai kukkuloita.

Siagne -joen yli vievän sillan jälkeen kääntyy oikealle chemin de Cabrols, jota jatketaan teiden risteyksessä oikealle ja tullaan metsään vievälle Piste des Sausserons nimiselle reitille. Se kulkee mimosoiden keskellä Sausseronsiin. Loppumatka ei ole pelkkää kauneutta vaan sotkuisen kasvihuoneviljelyksen laitaa. Maisemat avautuvat uljaina eri suuntiin.

Paluumatka Auribeau-sur-Siagnen kautta. Sausseronsista voi jatkaa Tanneroniin vievälle päätielle kääntymällä ensin vasempaan. Tanneroniin on matkaa nelisen kilometriä. Parin kilometrin päästä kääntyy tie Auribeau-sur-Siagneen. Ennen risteystä teitä reunustavat mimosat ja vanhat korkkitammet. Näköalat ulottuvat aina Grassen taakse, mutta teiden serpentiinit vaativat melkoista kiertelyä.

Jos risteyksessä kääntyy Auribeau-sur-Siagnen suuntaan, ylitetään taas Siagne -joki. Polku kääntyy oikeaan heti sillan jälkeen ja tuo Auribeau-sur-Siagneen nousevalle chemin de la Siagnelle. Risteyskohta on hieman ennen kuin ylitetään Siagnen sivuhaaran yli menevä silta.

Paluumatka Mandelieu la Napoulen kautta. Jos risteyspaikassa kääntyy Auribeau- sur-Siagnen sijasta Mandelieun suuntaan pääsee kansallispuiston tapaiselle Mandelieu-La Napoulen virkistysalueelle. Luonnonpuistossa on paljon merkittäviä reittejä ja sen halki kulevat myös rannikon suuret vaellusreitit.

Mandelieun suunnasta puiston alueelle on melkoinen kiipeäminen. Sinne pääsee bussiaseman luota suuntaamalla Tanneronin tielle, numero D 92.

Nousun aikana näkyvät Mandelieun kylkeen rakennetut Kiinan muuria muistuttavat isot kerrostalot, joiden asukkaiden ilona on oma venesatama muurien suojaamalla piha-alueella. Alkumatkaa tahdittaa moottoritien melu.

Pegomasista Auribeau-sur-Siagneen. Pegomasista on viehättävä ja helppo reitti Auribeau-sur-Siagneen, joka on vanha keskiaikainen pikkukylä omalla kukkulalla Siagne –joen rannalla.

Reitti lähtee Pegamosin Grassen puoleisen laidan liikenneympyrästä, josta vasemmalle eroaa chemin de l'Écluse. Katu tuo virkistysalueelle joen rantaan. Ensimmäisenä vastassa on suosittu rantaravintola.

Myöhemmin tullaan varavoimalana toimivan sähkölaitoksen luo. Siagnen sivujoen sillan jälkeen kylään kiivetään chemin de la Siagnea pitkin. Auribeau näkyy reitin varrelle viehättävänä. Kirkko on korkeimmalla paikalla. Mimosien kukinta näkyy hienosti myös tälle polulle.

Pikkukylä on asuttu. Kadut ovat kapeita holvikujia, vanhat portit ovat jäljellä. Ympärillä avautuu viljeltyä laaksoa, joka on tosin muuttumassa asumalähiöksi.

Mimosa on vieraslaji. Mimosa ei ole Rivieran alkuperäislaji vaan tuontitavaraa. Sen toi Eurooppaan Australiasta englantilainen tutkimusmatkailija James Cook 1700-luvun lopulla. Mimosa kuuluu akasioihin ja siitä tunnetaan satoja eri lajeja.

Ranskaan mimosa kulkeutui 1800-luvulla Rivieralla talvea viettäneiden varakkaiden englantilaisten mukana. He kilpailivat keskenään, kenellä on komein puutarha. Mimosa oli hyvä ase taistelussa, sillä keltaiset kukat talven keskellä toivat puutarhoihin toivottua loistoa.

Nyt mimosat loistelevat Tanneronin vuoriston alueella, Cannesin ympäristössä, Esterelin vuoristossa ja ovat hyvää vauhtia menossa kohti länttä Maurien vuoristossa Toulonin suunnassa.

Vaikka mimosa on levinnyt hyvin, se on sanonnan mukaan herkkä kuin mimosa. Kukinta tammi-maaliskuussa riippuu luonnossa sääoloista. Viljelyssä voidaan varmistaa kukkiminen. Kukkia käytetään edelleen kosmetiikkateollisuudessa, mutta lisäksi esimerkiksi makeisissa.

Autoreitti mimosa-alueelle. Autoilijoille on mimosareitti samaan tapaan kuin viinialueilla on viinireittejä. Vajaan 150 kilometrin matka kulkee Bormes-les-Mimosasista Sainte-Maximen ja Saint-Raphaëlin kautta pääosin rantatietä Mandelieu- La Napouleen, kurvaa sitten sisämaahan Tanneroniin ja menee

Pegomasin kautta Grasseen.

Saapuminen: osa Cannesin ja Grassen busseista ajaa Pegomasin kautta.

2 Esterelin punainen vuoristo

Théoule-sur-Mer on viehättävä pikkukylä, joka on säilynyt pienenä kapeana kaistaleena aivan Esterelin vuoriston kyljessä. Rantaa hallitseva vaikuttava kivilinnoitus on entinen saippuatehdas.

Aiguillen ranta ja luonnonpuisto. Théoulen idyllistä rantakatua reunustavat hiekkarannat päättyvät Provencen puolella Aiguillen rantaan, Plage de l'Aiguille, jonka jälkeen alkaa pieni luonnonpuisto.

Aiguillen rannasta samannimiseen niemenkärkeen kulkeva polku on helpoin tapa päästä Esterelin tunnelmiin. Reitin kulkee edestakaisin reilussa tunnissa.

Rantapolulta on haarautumia autoliikenteen käyttämälle rantatielle, jolla on juhlava nimi, Corniche d'Or eli kultainen serpentiinitie. Nimi kuvaa hyvin vanhaa Rivieraa ja Provencea yhdistävää todellista maisematietä.

Théoule-sur-Meristä alkava Esterelin vuoristo ulottuu St Raphaéliin. Esterelin punainen väri juontaa vuoriston syntymisestä tulivuoren purkauksessa. Rannat ovat rosoista kivikkoa. Se on kaunista katsella, muttei kelpaa uimarannoiksi. Louhikko on osaltaan suojellut rantoja rakentamiselta.

Varsinainen suuri kävelypolkuja ja pyöräteitä tarjoileva retkeilyalue on Théoule-sur-Merin yläpuolisilla kukkuloilla, valtion omistamassa Esterelin metsässä, jossa on suojeltua ja rakentamatonta aluetta noin 800 hehtaaria.

Aina toiseen maailmansotaan asti vuoriston metsissä kasvoi mäntyjen ohella korkkitammaa, mutta metsäpalot ovat raivonneet niin moneen kertaan, että vanhoista puumetsistä on vähän jäljellä. Nyt alueen on vallannut macchiapensaikko, jota ei oikeastaan ollut lainkaan 1900-luvun alussa.

Viimeisessä suuressa metsäpalossa 2003 tuhoutui satoja hehtaareja. Nykyisin Esterelille meneminen voidaan kieltää kokonaan syttymisvaaran ollessa kesäisin suurin.

Théoulesta Esterelin metsään. Théoule-sur-Merin luona Esterelin metsään pääsee useaa kautta. Kylän länsilaidalla sinne voi poiketa rantatieltä nousemalla sen yläpuolella kulkevalle rue A Baliffilta.

Liittymäpiste kävelyverkkoon on Aiguillen kärjen kohdalla. Baliffille voi kääntyä myös luonnonpuiston parkkipaikan läheltä sisämaahan johtavalta allee des Pinsiltä.

Kylän pääkatu avenue Charles Dahon johtaa ohi kaupungintalon ja kauppohen metsän laitaan, jossa voi tutkailla reittejä opastaulusta. Tästä kohtaa alkava polku on tasaista nousua Col de Théouleen, joka sijaitsee 123 metrin korkeudessa. Aikaa menee reilut puoli tuntia. Kun jatkaa vielä parikymmentä minuuttia eteenpäin, osuu toiseen polkujen risteyspaikkaan Col du Traysiin.

Nyt ollaan 245 metrin korkeudessa ja näkymät aukeavat myös lännen suuntaan. Reittiä reunustavat männyt, katajat, kanervat ja saniaiset Cannes ja kerrostalolähiöt näkyvät hyvin, mutta ovat jossain hyvin kaukana.

Théoulen metsäpoluilla on täyttä luonnonrauhaa, vaikka pyöräilijöitä on myös talvisin. Eksymisvaaraa metsässä ei ole, sillä meri näkyy kaikkialle ja alas vievä polku tulee vastaan ennemmin tai myöhemmin.

Col du Traysista johtaa hieman kapeampi polku alas. Se tuo eukalyptusmetsän kautta Avenue du Midille. Aikaa on mennyt runsaat pari tuntia lähtöpisteestä. Théoulen satamaan pääsee, kun kääntyy rue Se Languedocille. Satamassa opaskyltit kertovat, että Col du Traysiin kiipeää tunnissa ja vielä ylempänä rinteissä sijaitsevalle Col de la Cadirerelle menee puolitoista tuntia.

Avenue de Midia voi jatkaa Mandelieu La Napouleen, jonne tulee noin puolessa tunnissa. Reitti kulkee pikkutalojen ohi katuverkkoa, mutta liikennettä on vähän kunnes Théoule-sur-Merlin rautatieaseman kohdalla tullaan hetkeksi varsinaiselle rantatielle. Siltä pääsee eroon Port de la Ragueen kohdalla, josta kuljetaan pitkin rantaa kunnes taas juuri ennen La Napoulea palataan katuverkkoon.

-Rantatietä Théoule-sur-Meristä St Raphaëliin

Rantatietä pitkin Théoule-sur-Meristä on 36 kilometriä St Raphaëliin. Jyrkkiä nousuja ja laskuja tarjoilevaa reittiä suosivat pyöräilijät, mutta sitä voi hiljaisina kausina kävellä, vaikka osalta matkaa puuttuvat jalkakäytävät. St Raphaëlin lähellä on erillinen, aivan rannassa kulkeva kävelytie.

Rantatien varrella on viisi rautatieasemaa ja tieltä voi poiketa Esterelin metsän reiteille. Rantatien yläpuoleista kävelypolkua kutsutaan Alppien boulevardiksi.

Luonnonvarainen alue Le Traysista Antheoriin. Esterelin korkein huippu on Alppien rinnalla matala, Mont Vinaigre nousee vain 618 metriin. Se sijaitsee Esterelin pohjoislaidalla kauempana Välimerestä.

Théoulestä kymmenen kilometrin päässä sijaitsevan Le Traysin ja lännen suunnan seuraavan aseman Antheorin väliin jäävät Esterelin muut korkeat huiput. Tämä kahdeksan kilometrin väli on oikeastaan luonnonvarainen tila koko Ranskan

Rivieralla. Kalliot ovat yksinkertaisesti niin jyrkkiä, ettei niille ole voitu rakentaa.

Rannikolla kohoaa Cap Rouxin huippu 453 metriin, sisämaassa La Traysiin takana Pic de l'Ours eli karhuvuori 492 metriin. Sen huipulla on myös televisiotorni. Niiden väliin jää Pic d'Aurette 322 metrin korkeudessa.

Les Trayas

Les Trayas oli aikoinaan kalastajakylä, joka eli tonnikalaa pyytämällä. Nyt tonnikala on katoamassa koko Välimerestä. Les Trays kuuluu jo Varin maakuntaan.

Les Trayasin aseman luona rannassa ovat vastassa veistosmaiset kivilouhikot. Luonnon kuvataiteen vastapainona on mahtaileva Ranskan automatkailukerhon perustajan Abel Ballifin (1854-1934) muistomerkki. Järjestö toimi aktiivisesti rannan maisematien rakentamiseksi.

Kun Traysista lähtee Théouleen, tulee melkein pä aution rantapätkän jälkeen tuota pikaa la Figuiretten satamaan ja rantaan. Niiden kohdalla kääntyy vasempaan Chemin du Soleil d'Or eli kultaisen auringon tie, joka vie Esterelin kävelypoluille.

Miramar. Seuraava asutus tai paremminkin lomakeskus on Miramar, jossa voi poiketa rantatieltä hiljaisemmalle kadulle. Miramar on osa Théoule sur Meriä.

Hotelli Miramarin kohdalla kääntyvä boulevard de l'Esquiillon palaa Miramarin kylän toisella laidalla takaisin rantatielle. Kadun lopussa siltä erkane A Renoirille nimetty Impasse, joka on todella umpikuja.

Hotelli Miramarin luona on kapteeni Peter Churchillin muistokivi. Hän osallistui liittoutuneiden maihinnousuun 1944. Toinen samalle herralle omistettu paasi on Antibesissa.

Pallopalatsi. Rantatien huimin kohta seuraa Miramarin jälkeen. Merellä näkyy St Honoratin saaren luostarinnoitus, idässä täyteen rakennettua Cannesin seutua pehmentävät Alpit.

Kun tie kääntyy l'Esquiillon niemekkeen toiselle laidalle, maisemaa hallitsee pallotalo. Se on väreiltään sovitettu vuoristoon, mutta on muuten kuin suoraan avaruusajalta. Pallomaisia muotoja rönsyilevä iso punertava kompleksin on vailla suoraa kulmia ja nurkkia. Kuplatalo, Palais Bulles rakennettiin muodinluoja Pierre Cardinin lomahuvilaksi. Talon suunnitelleen unkarilaisen arkkitehdin Antti Lovagin äiti oli suomalainen.

Rakennuksen sisustusta kuvataan yhtä futuristiseksi kuin ulkonäköä. Nykyisin talo toimii kokouspaikkana ja lisähupia tuo viiden sadan paikan ulkoilmateatteri, jossa järjestetään kesäisin kulttuurifestivaali.

Näköalapaikka. Miramaren risteyspaikasta, Place vert Bisson, pääsee kävelypoluille sisämaahan kääntyvää boulevard de Esterelia pitkin. Se tuo avenue Matisselle, josta ensin erkaneerannan suuntainen reitti Théouleen. Myöhemmin tulee vastaan liittymä, joka vie Théouleen sisämaan kautta. Kun pallopalatsin risteyksestä kääntyy avenue Table d'Orille päättyy näköalapaikalle.

Lorrainen risti. Kun jatkaa rantatietä, maisemaa hallitsee Lorrainen risti. Se on pystytetty elokuussa 1944 tapahtuneen liittoutuneiden maihinnousuun osallistuneiden ja siinä menehtyneiden ranskalaisten muistoksi.

Myöhemmin Esterelin rinteille johtaa mimosojen tie, chemin des Mimosas ja kun siltä poikkeaa vasemmalle allee des Eucalyptus tuo taas kävelypoluille.

Vartioitu loma-alue. Ennen Théoulea on vielä Port de La Galerien 23 hehtaarin suuruinen vartioitu asuinalue, jossa huvilat maksavat vähintään miljoona euroa. Joukossa erottuu Lovagin toinenkin palloluomus. Varsinainen näkyy lahden tältä laidalta entistä oudompana. Ennen kuin tie kääntyy Théoulen puolelle, rinteessä on katuverkkoa ja portaat, jotka vievät edellämmainitulle eukalyptusten kadulle.

Anthéorista St-Raphaéliin

Anthéor-Cap Rouxin asemalta St-Raphaéliin on 14 kilometriä. Noin kolme kilometriä ennen St-Raphaëlia alkaa kaupungin bussiliikenne. Jalkakäytävät reunustavat tietä ja liikennettä on vähiten lauantaisin ja sunnuntaisin aamusta.

Anthéor. Anthéorista lähdettäessä näkyy Cap Roux komeasti. Vuorelle pääsee suuntaamalla Anthéorista La Trayasiin. Opastettu reitti lähtee Cap Rouxin bussipysäkin kohdalta.

Anthérorin kylän kohdalla on useita pikkurantoja. Niille johtavilla portailla varoitetaan tiukasti uimisen vaarallisuudesta vartioimattomilla rannoilla. Tien varsi on asuttua, mutta varsinainen keskus palveluineen, Agay, on kahden kilometrin päässä.

Agay. Agayn hevosenkenkämäinen lahti on koko Esterelin rannikon paras luonnostaan suojainen satama.

Agay avautuu Baumetten niemennokassa, jossa sijaitsee vanha majakka yksityistalon tontilla. Sen aidan vierestä boulevard Eugene Brioux kyltin luota lähtevät portaat alas rantaan ja muutaman askeleen päässä kääntyy oikealle rantaa seuraavan kävelypolun alkupiste. Keltaisin merkein opastettu polku vie St-Raphaëlin keskustaan.

Matka-ajaksi taulu laskee kolme ja puoli tuntia. Reitin varsinaiseen näköalapaikkaan

Dramontin niemenkärkeen on matkaa 4,5 kilometriä. Rantapolku on paikoin hankalakulkuinen ja se vie kerran pois rannasta.

Agayn kiertäminen osoittaa, miten suojaisat rinteet ovat täyttyneet taloista. Näköaloja voi kiivetä katsomaan katuverkosta tai kääntymällä lahden St-Raphaëlin laidan liikenneympyrässä avenue du Gratadisille, josta poikkeaa oikealle boulevard de Rastel. Se vie kylän yläpuolella olevalle Rastelin huipulle, joka nousee 288 metriin.

Maisemat ovat parhaimmillaan lahden St-Raphaëlin laidalla, Esterelin idässä kohoavat huiput tulevat näkyviin. Lahden tällä laidalla on suuri lomakylä ja golfkenttä.

Dramontin niemeke. Kun niemen laidalla tulee vastaan leirintäalue ja Plage de Camp eli leirintäalueen ranta, voi lähteä kiertämään Dramontin niemekkeen kiipeämällä sen laelle. Vanhan merimerkin, Semaphoren luona on näköalapaikka koko rannikolle ja vuoristoon.

Rantatie oikaisee niemimaan läpi mutta laskeutuu oikeastaan heti nousun jälkeen rantaan ja tuo maihinnousun muistomerille. Ranta muuttuu samalla hiekkarannaksi, mutta on vielä punertavaa. Kultasaari näkyy edessä samoin kuin St-Raphaël ja Frejus sekä Maurien vuoristo. Katu on nimeltään Texasin 36. divisioonan bulevardi maihinnousun tehneiden joukkojen ydinryhmän kunniaksi.

Tässä kohtaa rantapolku poikkeaa katuverkkoon noin kilometriksi, sillä rannassa oleva huvila on kierrettävä. Reitti tuo takaisin rantaan kuusi kilometriä ennen Raphaëlia. Pikkuranta on mustaa laavaa, vuoret ja St-Tropezin niemimaa näkyvät.

Kun tullaan St Raphaëliin tai provensaalin kielellä Sant Rafeú, kultasaari ja Dramontin niemimaa näkyvät komeasti. Edessä kohoavat Maurien vuoret ja niiden takaa hämmöttää St-Tropezin nimimaa. Rantapolku muuttuu asfalttiseksi lähempänä St-Rafaëlia. Komeiden vanhojen aidattujen huviloiden lisäksi, rantojen lähelle on rakennettu paljon uusia kerrostaloja.

Yhteydet: Théoule-sur-Merin ja St-Raphaëlin välillä ei ole suoraa bussilinjaa, mutta Théoulestä pääsee bussilla Le Trayasiin ja sieltä toinen bussi liikennöi St-Raphaëliin, jonka lähellä yhteyksiä on enemmän. Lisäksi välillä on neljä rautatieasemaa, Agay, Le Trays, Dramont ja Boulouris aivan St-Raphaëlin kyljessä.